

Flere virksomheder konsoliderer sig i det tekniske erhvervsliv

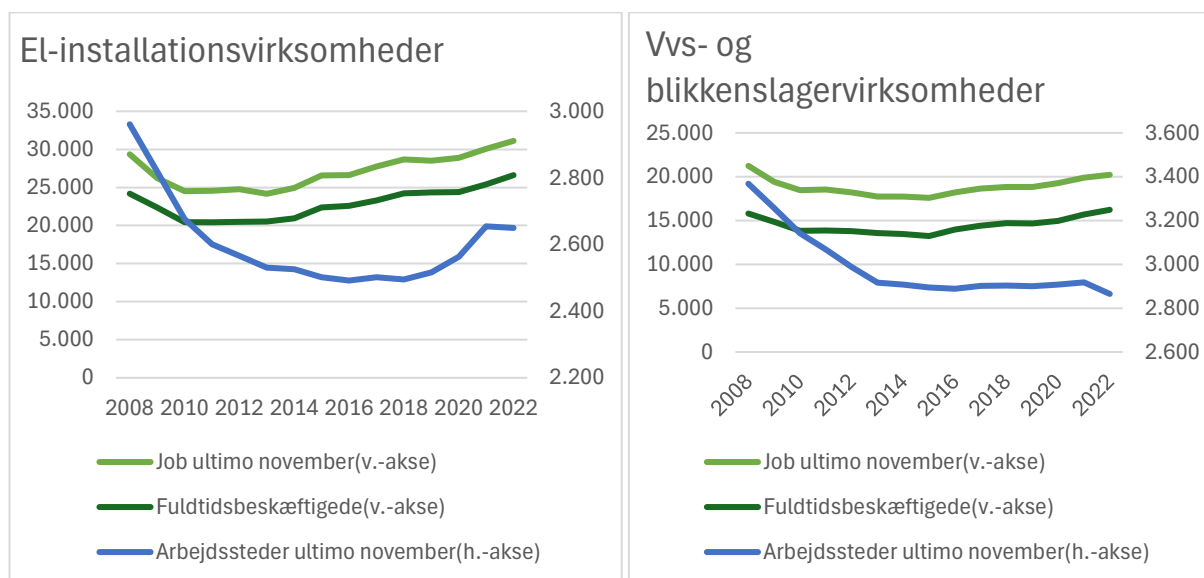
Konsolidering handler om at styrke virksomhedernes økonomi ved at fusionere med, eller opkøbe andre virksomheder, for at øge egenkapitalen. Det betyder, at antallet af virksomheder i brancherne falder, mens de tilbageværende virksomheder vokser i størrelse. Det kan være en fordel for mange af de mindre og mellemstore virksomheder at gå sammen i større enheder, hvor der er flere ressourcer og muligheder for udvikling. Derfor kan det være en langsigtet strategi både for større og mindre virksomheder.

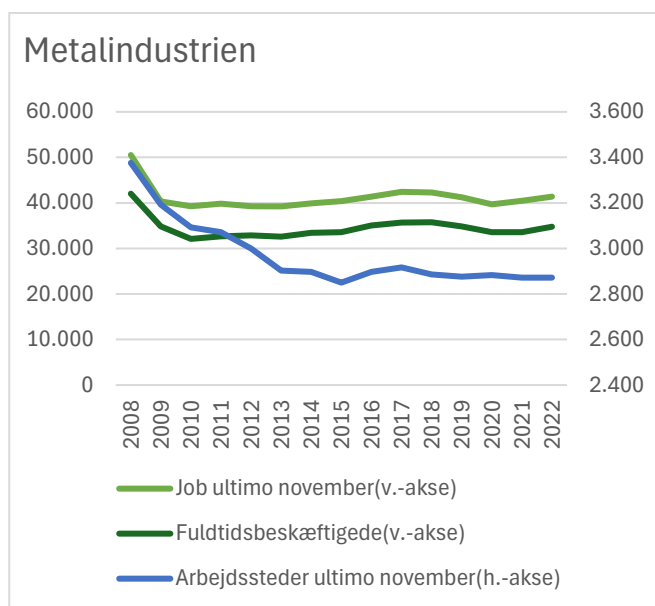
Inden for det tekniske erhvervsliv har flere virksomheder konsolideret sig, derfor forventer TEKNIQ Arbejdsgiverne at denne udvikling vil fortsætte de kommende år. Konsolidering er en naturlig udvikling, der viser, at virksomhederne tilpasser sig markedsvilkårene.

Tegn på stigende konsolidering i det tekniske erhvervsliv over tid

I de seneste år har el-installationsbranchen, vvs- og blikkenslagerbranchen og metalindustrien været igennem en udvikling med faldende antal arbejdssteder, samtidig med at antallet af fuldtidsbeskæftigede har været stigende over tid.

Figur 1: Færre arbejdssteder samtidig med at fuldtidsbeskæftigelsen vokser over tid

Kilde: Danmarks Statistik, ERHV1

Figuren viser, at antallet af arbejdssteder er faldet markant i de tre brancher i perioden fra 2008 til 2022. Inden for el-installationsbranchen er hver tiende virksomhed forsvundet i denne periode, og tilsvarende er hver syvende virksomhed forsvundet inden for vvs- og blikkenslagerbranchen samt metalindustrien. Samtidig er fuldtidsbeskæftigelsen steget med 10% for el-installationsbranchen 3% for vvs- og blikkenslagerbranchen og 21% for metalindustrien i samme periode.

En af årsagerne til det faldende antal arbejdssteder, samtidig med at fuldtidsbeskæftigelsen vokser over tid, kan skyldes, at flere af de større virksomheder har opkøbt eller fusioneret med mindre virksomheder inden for disse brancher. Dette kan blandt andet være årsagen til, at de tilbageværende virksomheder har været i stand til at øge antallet af fuldtidsbeskæftigede fra de lukkede eller fusionerede virksomheder.

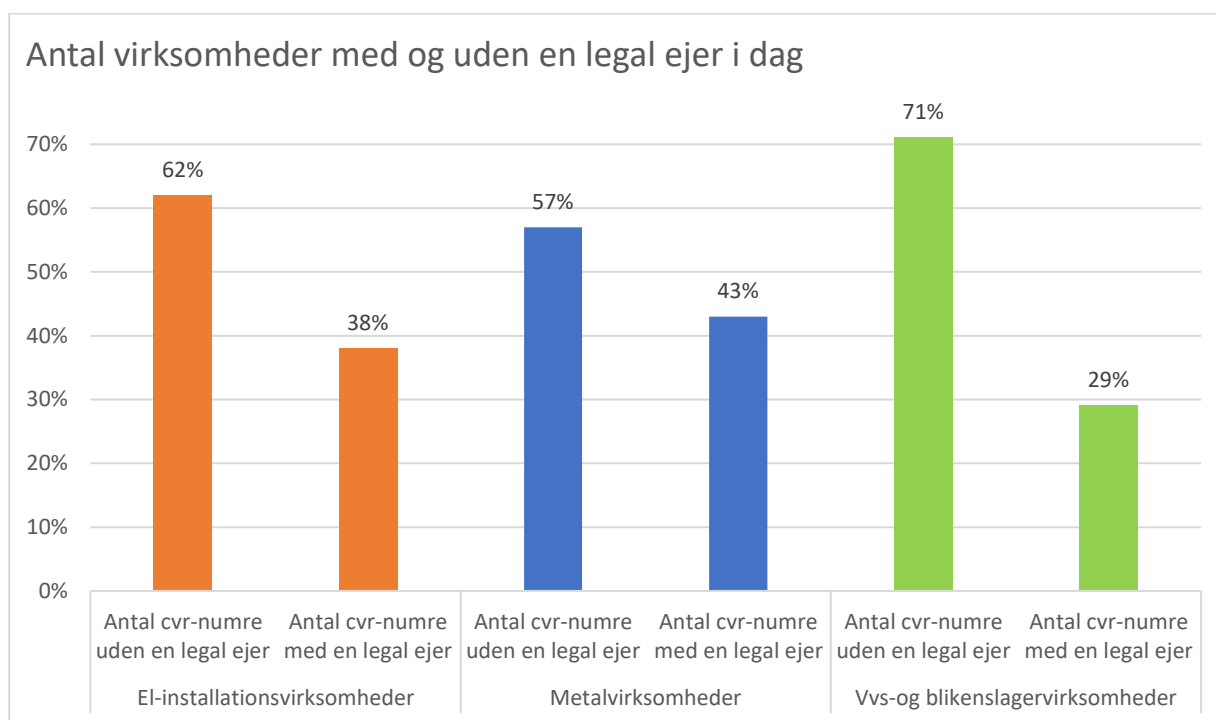
Det er dog vigtigt at understrege, at antallet af arbejdssteder i en branche også kan påvirkes af andre faktorer over tid, såsom teknologisk udvikling, øget automatisering af manuelt arbejde og konkurser mv.

Udover antallet af arbejdssteder kan antallet af virksomheder, der er virksomhedsejet, også være en måde at vurdere, hvordan virksomhederne konsolideres i brancherne. Når man sammenholder disse tal med tal fra Danmarks Statistik over arbejdssteder og fuldtidsbeskæftigelse over tid, kan det give et bedre billede af tilstedeværelsen af konsolidering i det tekniske erhvervsliv.

Flere virksomheder i det tekniske erhvervsliv er virksomhedsejet

For at undersøge konsolidering i det tekniske erhvervsliv kan antallet af virksomheder i forhold til virksomhedsejere være med til at give indsigt i, hvor mange virksomheder der har konsolideret deres ejerskab. Vi ser derfor på antallet af virksomheder med en legal ejer i dag. En legal ejer defineres som en person eller virksomhed, der ejer mindst 5% af virksomheden.

Figur 2: En betydelig andel af virksomhederne har en legal ejer i dag

Kilde: Virksomhedernes regnskabsdata

Anm.: En legal ejer er en person eller virksomhed som ejer mindst 5% af virksomheden.

Figuren viser, at en betydelig andel af virksomheder inden for el-installationsbranchen, metalindustrien og vvs- og blikkenslagerbranchen har en legal ejer i dag. Omkring 38% af el-installationsbranchen, 43% af metalindustrien og 29% af vvs- og blikkenslagerbranchen har en legal ejer i dag. Det kan betyde, at der er en del virksomheder, der har konsolideret deres ejerskab og har fusioneret eller opkøbt andre virksomheder i disse brancher. Så selvom der stadig er en stor andel af virksomheder uden en legal ejer, kan tilstedeværelsen af virksomheder med en legal ejer stadig pege i retningen af en vis grad af konsolidering i disse brancher.

Det er vigtigt at understrege, at begrebet 'legal ejer' også kan omfatte datterselskaber og holdingselskaber, hvilket betyder, at tallene både kan vise konsolidering og tilstedeværelsen af datterselskaber og holdingselskaber i brancherne.

Når vi sammenholder tallene fra Danmarks Statistik med tallene om virksomhedernes ejerskab, observerer vi en kombination af færre arbejdssteder og stigende fuldtidsbeskæftigelse over tid.

Dette, sammen med en vis andel af virksomheder, der er virksomhedsejede inden for el-installationsbranchen, metalindustrien og VVS- og blikkenslagerbranchen, indikerer, at flere virksomheder konsoliderer sig i disse brancher.

Hvorfor konsoliderer flere virksomheder i de tekniske brancher

Der kan være flere grunde til, at virksomheder konsoliderer. Konsolidering kan bringe en række fordele med sig. For det første kan større virksomheder opnå bedre indflydelse på markedet. De kan købe produkter i større mængder og dermed forhandle bedre priser på de materialer, de har brug for til deres produkter. Derudover, i en globaliseret økonomi, kan virksomheder være udsat for større risici fra eksterne faktorer såsom økonomiske udsving, politiske ændringer og naturkatastrofer. Ved at konsolidere kan virksomhederne opnå større størrelse og indflydelse, hvilket kan gøre dem mere modstandsdygtige over for disse risici. Samtidig kan konsoliderede virksomheder sprede sig over flere områder, så de kan mindske deres risiko. Dette gør dem mere effektive og kan forbedre kvaliteten af deres produkter. Det kan også være en fordel, når virksomheder skal leve op til de stigende dokumentationskrav i forhold til bæredygtighed. TEKNIQ Arbejdsgiverne vil derfor forvente, at konsolidering vil fortsætte i de kommende år inden for det tekniske erhvervsliv.

Om datagrundlaget

For at undersøge konsolidering inden for det tekniske erhvervsliv er data fra Danmarks Statistik, tabel ERHV1, blevet anvendt. I statistikken er arbejdsstederne opgjort på arbejdsnumre. Det er den statistiske enhed som nogenlunde svarer til produktionsenhedsnumre. De er opgjort ultimo november og det er kun arbejdssteder hvor der er job ultimo november der optælles. Arbejdsstederne skal være økonomisk aktive, hvilket typisk betyder, at der skal være fuldtidsbeskæftigelse der svarer til min. ½ årsværk på arbejdsstedet.

Andre supplerende kilder, såsom virksomhedernes regnskabsdata, er også blevet benyttet. De officielle regnskabsdata kan hentes fra CVR.dk. Antallet af virksomheder i dag fordelt på brancheniveau er som følger: For el-installationsbranchen er der 5.481 aktive virksomheder, for vvs- og blikkenslagerbranchen er der 5.741 aktive virksomheder, og for metalindustrien er der 3.827 aktive virksomheder. TEKNIQ Arbejdsgiverne har anvendt NACE-koder til at definere brancherne.

På grund af begrænset tilgængelighed af data, der direkte viser konsolideringen i brancherne, er forskellige datakilder blevet benyttet for at undersøge, hvordan virksomhederne har konsolideret sig i det tekniske erhvervsliv.